

Onderwerp Voortgang fietspad de Verbetering

Steller Kees Muller

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 83 20 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 4549346

Datum 03-09-2014 Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Inleiding

In mei 2013 heeft uw raad het krediet beschikbaar gesteld voor de voorbereiding en aanleg van fietspad de Verbetering. Dit fietspad vormt de ontbrekende schakel in het fietspadennetwerk van de westzijde van de stad. Het is een snelle, directe verbinding tussen Hoogkerk en Groningen.

In deze brief informeren wij u over het voorbereidingsproces en de voortgang van het project.

Vorbereiding

In 2013 is de startaanvraag opgesteld en vastgesteld. Daarna is de Projectofferte gemaakt. In de projectofferte is voorgesteld om dit project niet traditioneel in de markt te zetten maar marktpartijen uit te dagen met een passende aanbieding te komen. Bij de traditionele aanpak werkt de opdrachtgever het ontwerp technisch uit in bestek met tekeningen en offereert de inschrijvers hetgeen door de opdrachtgever voorgeschreven is. De laagste prijs is dan het selectiecriteria. Bij de gekozen aanpak is het eindresultaat dat geleverd moet worden beschreven in een vraagspecificatie. In deze vraagspecificatie staan de eisen waar het uitgevoerde werk aan moet voldoen. De inschrijvers maken zelf ontwerpkeuzen; ze bieden het gevraagde basispakket aan en voegen daar nog extra onderdelen aan toe. De inschrijver met het grootste pluspakket krijgt de opdracht. Het selectiecriteria is de economisch meest voordelige inschrijving.

Onderzoeken

Begin 2014 zijn grond- en bodemonderzoeken verricht. Het archeologisch onderzoek is met speciale aandacht uitgevoerd. Want het was bekend dat in de naast liggende percelen veenterpen of huiswierden zitten. Ons onderzoek wees uit dat precies in het tracé van het fietspad sporen van een huiswierde aanwezig zijn. Vervolgonderzoek verschaftte inzicht over de precieze locatie van de huiswierde. In de bijlage vindt u uitleg wat een huiswierde is.

Archeologisch is het wenselijk om deze bodemschatten niet te verstoren en ze bij voorkeur in de bodem te laten zitten en goed te beschermen. Daarom is ervoor gekozen om het fietspad om de huiswierde te leiden. Dit is ook de goedkoopste oplossing. Wij zijn voornemens om bij de slinger in het fietspad een bord te plaatsen met uitleg over de huiswierde.

Grondverwerving

In het raadsvoorstel van mei 2013 hebben wij vermeld dat er overeenstemming was over de aankoop en dat er uitzicht was op de levering van de gronden. Dit heeft toch langer geduurd dan wij hadden voorzien. Pas in april 2014 is de actie van levering gepasseerd.

Participatie

Op 26 juni 2014 is een informatiebijeenkomst gehouden in de Vensterschool te Hoogkerk. Er kwamen 43 mensen die zeer geïnteresseerd waren in het project. We hebben veel vragen beantwoord en er bleven een paar vragen over die nader bekeken moesten worden. De belangrijkste was de oversteek van het fietspad bij de Johan van Zwedenlaan. Deze oversteek was reeds gemaakt bij de aanleg van de weg, maar bewoners maakten zich daar toch grote zorgen over. Want onlangs heeft zich een dodelijk ongeluk voorgedaan op een vergelijkbare oversteek. Dit punt, en nog een paar andere, hebben we vervolgens besproken met vertegenwoordigers van de verkeerscommissie van de VWH. Samen zijn we tot reële oplossingen gekomen die tot kleine aanpassingen in de vraagspecificatie leidt.

Wij hebben onze reactie op de openstaande vragen gemaild naar de mensen die aanwezig waren bij de informatiebijeenkomst.

Bij de kunstcommissie van de VWH bestaat de wens om een kunstuiting toe te voegen aan het fietspad. Wij zijn daarover met hen in gesprek. Binnen het krediet van het fietspad is daarvoor geen ruimte, maar misschien kunnen we werk-met-werk maken.

Planning

In september 2014 vindt de aanbesteding en gunning van het fietspad plaats. De inschrijver die de opdracht krijgt gaat daarna het ontwerp verder uitwerken en aan ons voorleggen. Als die uitwerking is goedgekeurd kan de uitvoering starten, vermoedelijk begin 2015. Als uiterste termijn voor de oplevering van het fietspad is 1 juli 2015 bepaald, maar wellicht kan het sneller.

Wij vertrouwen erop uw raad met deze informatie voldoende op de hoogte te hebben gebracht.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A large, stylized handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke.

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

A smaller, more fluid handwritten signature in black ink, starting with a circular flourish and ending with a long horizontal stroke.

de secretaris,
drs. P.J.L.M. (Peter) Teesink

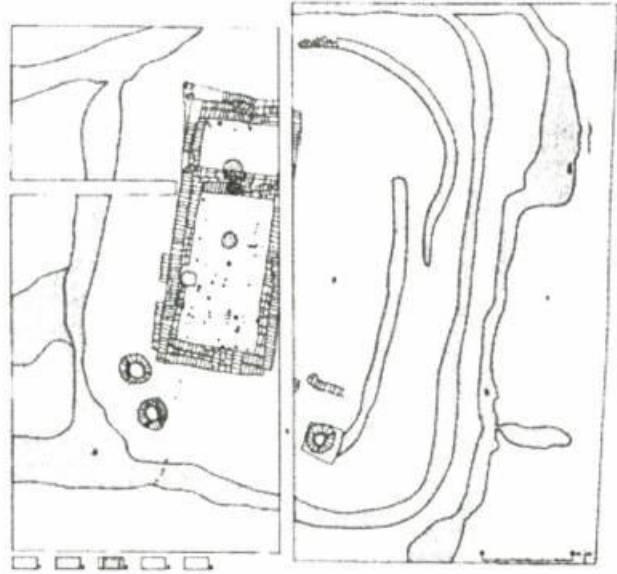
Archeologische waarden bij fietspad 'De Verbetering'.

Ten zuiden van het nieuw geplande fietspad 'De Verbetering', parallel aan de Peizerweg, ligt het gemeentelijke archeologisch monument 'De Hege Vier', een cluster van viertal veenterpjes (of huiswierden). Bij archeologisch onderzoek ten behoeve van het fietspad ten noorden van dit perceel is – midden in het tracé- een vijfde verhoging in het veen ontdekt, die onderdeel uitmaakt van dit cluster.

In het veengebied ten zuidwesten van de stad werden in de jaren zestig meer dan 200 van deze verhogingen gekarteerd door Clingenborg (Stiboka, Wageningen) nog voor het graven van het Hoornsemeer. Het graven van het Hoornsemeer heeft echter de meeste van deze kleine huisplaatsjes 'opgeslokt'. In de gemeente Groningen zijn er nu nog maar een handvol over, waaronder dus de 'Hege Vier' .

Wat zijn veenterpjes?

De veenterpjes wijken af van de bekendere terpen (Ezinge, Hogebeintum) in het kweldergebied in het noorden van Friesland en Groningen. De naam terp duidt waarschijnlijk op het feit dat de bewoningsplekken kunstmatig (d.w.z. door mensenhanden) verhoogd zijn. Deze verhoging werd niet opgeworpen ter bescherming van het getij, maar tegen de nattigheid uit het veen. Lang ging men er zelfs vanuit dat in een dergelijk drassig veengebied niet gewoond kon worden, maar de vondst van de veenterpen toont aan dat in de 12^e/13^e eeuw hier zich enkele pioniers(?) vestigden. Volgens onderzoekers (Casparie 1988) bestaan deze bewoningsresten uit 'ronde plekken verwerkt veen, gemengd met klei, zand, keileem en aardwerkscherven'. De doorsnede van deze zogenaamde veenterpjes was meestal enkele tientallen meters, de dikte kon oplopen tot een meter. De terp zelf werd opgeworpen uit rietveen, dat aan de oppervlakte gewonnen kon worden. De zo ontstane ronde, of afgerond vierkante terpjes werden omgeven door sloten, en er werd slechts 1 huis per terp aangetroffen. De (waarschijnlijk rieten) daken van de huizen werden gedragen door eiken palen, de vloer en de wanden werden gebouwd van turven van het stevigere mosveen. Het erf rond het huis bevatte in ieder geval een of meerdere (water)putten, waarvan sommige later als afvalkuil gebruikt

Opgravingsplattegrond van een veenterpje uit Eelderwolde, met boerderijplattegrond, erf (met waterputten) en sloten.

Wonen in de 13^e eeuw

De toegankelijkheid van het gebied was slecht, en de bewoning zal niet makkelijk zijn geweest; bevaarbare sloten bestonden niet, en wegen die rijdend verkeer konden dragen zijn ook niet aangetroffen. Het gebied heeft bovendien vrij vaak onder water gestaan. De bewoning in het gebied is dan ook van korte duur geweest, en gebonden aan een iets drogere periode tussen 1150 en 1250. De terpjes zijn waarschijnlijk niet langer dan een of twee decennia bewoond gebleven, en het is niet onwaarschijnlijk dat er alleen in de zomer gewoond werd. Na 1250 trad er een toenemende neerslag op, waardoor er een (of meerdere malen) inundatie optrad die de huizen verwoestte en bewoning verder onmogelijk maakte. De terpjes zijn de laatste restanten van het nu verdwenen veenlandschap, en zijn nog altijd onderwerp van studie. Vooral de vraag wat deze mensen in dit onherbergzame gebied deden spreekt nog altijd tot de verbeelding. Sommige onderzoekers menen dat hier alleen seizoensbewoning in de zomer mogelijk was, anderen dat het om normale boerenbedrijven ging, en weer anderen stellen (op basis van gevonden potvormen) dat op deze plekken hier sprake is geweest van proto-ambachtelijke bierbereiding.

Profiel van een veenterp (opgraving in Drenthe, Eelderwolde)